

UKA 2024/7-2

11/11-2024

Jens-Frederik Nielsen

2025-imut Aningaasaqarnermut inatsisissatut siunnersuut.

(Aningaasaqarnermut akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

(Aappassaaneerneqarnera)

Isornartorsiuisorujussuvunga Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut inatsisissatut siunnersuutaat siullermeerneqarmat. Sulilu taamaappunga. Siunnersuut pitsangoriarsimannilaq siullermeerneqarnerminiit – akerlianilli siunnersuut ajornerulersimavoq Naalakkersuisut allannguutissatut arlalinnik siunnersuuteqarneratigut. Tamanna uterfigeqqissavara.

Allarluinnarmiit aallarterusuppunga.

Tassami suli pakatsisimaarutigakku, Naalakkersuisut namminneq akileraartarnermut aaqqissusseqqiinerminnut aningaasaliinissamut kissaateqannginnerat. Isumaqarpungami, naleqqulluinnartoq, Naalakkersuisut piumasaqassappata, uagut partiit aningaasalersuinissamut siunnersutinik nassarluta ataatsimiigiassasugut, tamannali illuatungaaniit aamma pisariaqarpoq. Taamaattumik Naalakkersuisut piumaffigeqquerusuppakka namminneerlutik akileraartarnermut aaqqissusseqqiinerminnut aningaasaliinissamut siunnersuummik saqqummiusseqquillugit. Tamanna aningaasaliineq atorneqarsinnaammat kissaaterpassuit ilaannit, partiinit saqqummiunneqarsimasunut, aningaasaliinermut.

Eqqortormi ajoraluartumik unaavoq, Naalakkersuisut ukiunut sisamanut 5 millioner koruuniinnarnik immikkoortitsisimasut partiit kissaataasa aningaasalersornissaannut. Taakku aningaasa suunngillat, Naalakkersuisuniili allannguutissatut siunnersuuteqarnermi ima ikilitgalutit suunngilluinnalerlutik. Maannakkummi pivusoq unaavoq, amigartoorut 85 millioner koruuningajaammat ukiunut sisamanut tulliuttunut isigiganni partiinit kissaatigineqartut akuerineqarnissaannut. 2025-imut amigartoorut 22,5 millioner koruuniuvoq. Taamaattumik imatut paasineqartariaqarpoq, ajornakusoorluinnalissasoq partiinit kissaatigineqartut piviusunngortinnissaat, taamaattumillu Naalakkersuisut ukuningga apererusuppakka:

1. Naalakkersuisut piviusorsiortutut isignerpaat, partiit Inatsisartuni kissaatigisatik pisinnaassagaat aningasanut inatsisissaviup isumaqtiginninniutigineqarneranut atatillugu?

2. Naalakkersuisut naatsorsuutiginerpaat, allannguutissatut siunnersuutissami pingajussaaneerneqarnissaanut inissismaffik suli ajornerulersissagaa?

Demokraatin kissaatigisat

Uagut Demokraatin illetar Naalakkersuisunut isumaqtiginninniarnitsinni ingasaassinaveersaarsimavugut, inuaqtigitiisinnili suliassaqarpoq, qaffanneqarnissamik pisariaqartitsisunik, taakkulu suliassat

ukkatarissallugit toqqarsimavarput.

Naalakkersuisunut isumaqatiginninniarnitsinni tamanna tunnavigalugu ukuninnga kissaateqarsimavugut:

Meeqyat atuarfiat – Kissaatigaarput, meeqyat atuarfiannut ukiumut 15 millioner koruuninik immikkoortitsisoqartassasoq. Aningaasat toraagalimmik nalilersorneqartuartassapput kalaallisut ilinniartitsinermi atortussanut pingaartumik fagini kalaallisut, matematik, inuiaqtigiilerinermi aammalu kinguaassiornermut tunngasumik sammisaqarnermut. Taakku saniatigut aningaasat immikkut atuartitsinerup nukittorsarnissaanut atorneqartussatut pingartinneqassapput

Peqqinnissaq – Kissaatigaarput, ukiumut angusassamik toraagaralugu sulisut tigummiinnarnissaannut suliniutinut 10 millioner koruuninik immikkoortitsisoqassasoq, piginnaasanik qaffassaanikkut ilinniartitseqqinnikkullu peqqinnissaqarfimmi sulinerup nuannersortaa pitsaasusaalu qaffassarneqassammata. Taakku saniatigut kissaatigaarput suliniuteqartoqassasoq peqqinnissaqarfimmi sulisunik nunanit avannarlerniunngitsoq allanit pissarsiniartoqartarnermut ukkatarinninnissaq.

Angerlarsimaffiup avataanut inissiinerit – Kissaatigaarput, agguagassatut 5 millioner koruunit immikkoortinneqassasut angajoqqaat ikiorniarlugit, meeqqaminik ataatsimik arlalinnilluunniit pinngitsaalismik arsaarinneriaannarnik, namminneerlutik meeqqaminik isumaginnissinnaasunngorlugit taamaasiornikkullu angerlarsimaffiup avataanut inissiernut aningaasartuutaasussat pinaveersaartillugit.

Timersornermi pikkorissut – Kissaatigaarput, ukiumut 10 millioner koruunit ilassutitut timersornermi pikkorissumut immikkoortinneqartassasut. Aningaasa sungiusarluni katersuuttarnissanut amerlanerusunut aammalu nunanut assigiinngitsunut unammiarernut/pisunut amerlanernut peqataasarnissanut.

Aallarnisaaneq – Kissaatigaarput, ukiumut agguagassatut fem millioner koruunit aallarnisaanerup siuarsarnissaanut immikkoortinneqassasut. Aallarnisaasut tamanna aqqutigalugu aningaasanik qinnuteqarsinnaasassapput aallarnisarnissaminut aammalu pikkorissarnernut soorlu assersuutigalugu pileraisinernut, naatsorsuuserinermet assigisaanullu. Agguagassat aqunneqassapput avataaniit soorlu Nalik Ventures-imiit.

Innarluutillit peqatigiiffii – Kissaatigaarput, ukiumut piifinni innarluutillit peqatigiiffiinut 2 millioner koruuninik immikkoortitsisoqartassasoq.

Taakku kissaatigisat suli sulissutigaagut tapaserneqarnissaat. Isumaqatiginninniarnerilli ataqqillugit paasitissinnaanagulu paasiterusunngilara, qanoq Naalakkersuisut kissaatigisatsinnut isummersornersut. Oqaannassaangali, qujamasuutigigakk, tusarnaarneqarsimagatta qilanaarlatalu Naalakkersuisunit isumaqatiginninniaqateqaqqinnissatsinnut.

Kisitsisilli nutaanerpaat, saqqummiunneqartut malillugit takusinnaavara, isumaqatigiinnissaq ajrnakusuussasoq. Tamannarpialu pillugu pisariaqartorujussuartut isigaara, Naalakkersuisut namminneq

akileraartarnermut aaqqissusseqqiniertik aningaasalersussagaat. Isumaqpungami, Naalakkersuisut imminnut pisussaaffilertariaqartut taamaaliornissaminut.

Aningaasaqarnikkut siunissaq ernumanartoq

Aningaasaqarnikkut inisisimanermut, alakkaamalikkatsinnut suli ernumavunga. Naalakkersuisut ajoraluartumik aningaasaqarnerput qajannaatsunngortissinnaasimangilaat. Eqqaamassavarput, piffissami aningaasatigut ingerlalluarfimmi aaqusaagaqareeratta, inuiaqtigiani sullittoqarluni ilaatigut mittarfissarsuit sanaartorneranni. Atugarissaartinneqarsimavugummi nunarsuarmi aalisakkat akiisigut, ikummatissanullu isumaqtigiiissutinut pitsasunut. Aningaasaatitta nalikillinerat danskiniit appasinnerusuimavoq, taamaattummillu kinguneqarsimalluni, bloktiskuddip naalagaaffimmiit uagutsinnut iluaquataasumik aaqqivigineqarsimalluni, maanngaanniit aningaasanik amerlanernik pissarsiffiusumik illuatungaaninngarniit. Taakku saniatigut pingaartuuvoq isummerfigissallugu, najugaqariaatsitta ineriarngerata kingunerimmagu, maani nunatsinni utoqqaat amerligaluttuinnarnerat, tamannalumi nuannaarutigiinnassavarput, isumaqarmammi, nuannaarutaasumik peqatigijuartassagigut. Aammattaarli kingunerissavaa, aningaasanik amerlanernik pisariaqartitsinerput soorlu assersuutigalugu utoqqalinersianut, angerlarsimaffimmi ikiortinut aammalu peqqinnissaqarfik tamaat isigalugu. Tamanna soorlu naatsorsutigineqarsimanngitsoq Aningaasanut inatsisssatut siunnersuummi, taamaattumillu kingunerissallugu, ukiuni tulliuttuni aningaasaliissutissatsinnik suli amerlanernik ujarertariaqassasugut pisussaaffigut naammassiniarlugit utoqqartatsinnut, tamarmimmi toqqissisimasumik ataqqinartumillu utoqqalisariaqarmata.

Amerlanernik taakkartuisinnaagaluarbunga, eqqarsarpungali, sunissami aningaasaqarnikkut inisisimanitsinnut ernumassuteqarnera paasineqassasoq.

Taamaattumik Naalakkersuisut ukuninnga apererusuppakka:

1. Suliniutit suut Naalakkersuisut pilersaarutigaat aningaasaqarnikkut unammilligassat, siunissami qaninnerpaami suliarisariaqakkagut, pakkersimaarniarlugit?
2. Naalakkersuisut ernumaqtiginerpaannga, ukiut arlaqanngitsut qaangiuppata, danskit aningaasaataasa naleerukkiartornerat uagutsinniit appasinnerusussaq aammalu bloktiskuddi nalikinnerulerissaammat?
3. Naalakkersuisut ernumaqtiginerpaannga, sanaartorneq appariartortoq inuiaqtigilli aningaasaqarneranut pitsaanngitsumik kinguneqartussaammat ukiuni aggersuni?
4. Isertitatsinni annerpaarpajusoq tassaavoq raajarniarneq. Suut tamarmik ilimanarsisippaat ukiun aggersuni maannakkumiit annikinnerulerissaq. Qanoluunniit taava kingunerissavaa, nunatta karsiata raajanut akitsuutinit isertitai appassasu, naatsorsutigisariaqarlunilu, avataasiortuni fabrikkinilu sulisut annikinnerit pisariaqartinnejalissasut, taakkulu amma kingunerissallugu, isertitanit akileraarutinit isertitakinnerulerissaq. Suliniutit suut Naalakkersuisut raajartassat apparnissaannik naatsorsuutaasut kingunissaasa annikinnerulersinnissaannut pilersaarutigaat?

Neriuppunga, Naalakkersuisut unamminartut taakku eqqarsaatigisimassagaat, apeqqutimalu akissuteqarfigineqarnissaat qilanaaraara.

Aammattaarlu qilanaaraara isumaqatiginniniarnerit nangeqqinnissaat neriullunga, kissaatigisagut Demokraatinuit piviusunngortinneqarumaartut.

Siunnersut taamatut oqaaseqaatitalerlugu Aningaasaqarnermut- aamma Akileraartarnermut ataatsimiitaliami suliareqqinnejarnissaa innersuunnejarpoq.